

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

Voorlezen

Verhalenweverij

Marlies Algoet

11 december 2021

1

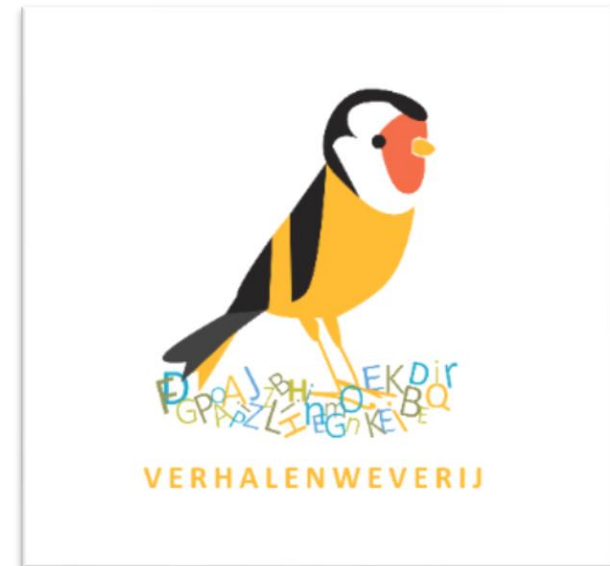
Voorlezen, vertellen, ... : wat en hoe?

2

Interactief voorlezen

3

Goede vragen

1

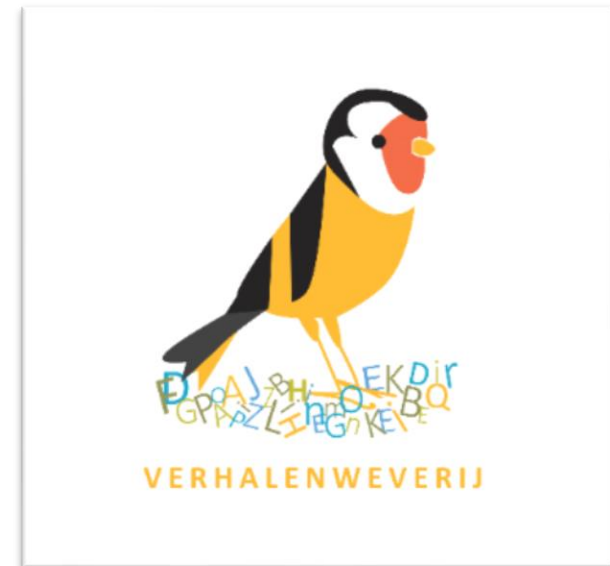
Voorlezen, vertellen, ... : wat en hoe?

2

Interactief voorlezen

3

Goede vragen

Meerdere talen

- ▣ Als je spreekt, voorleest, vertelt, ... Kortom: als je communiceert: zet je meerdere talen in
- ▣ Verbale taal
- ▣ Paraverbale taal
- ▣ Non-verbale taal

Verbale taal

- ▣ In ons geval: meestal Nederlands
- ▣ In ons geval: geschreven taal: tekst! Hoera! Die is er al!
- ▣ Uitgeverijen als kwaliteitslabel

- ▣ VRAAG: HOE BRENG JE DEZE VERBALE TAAL?

Lees je voor? Vertel je? Lees je vertellend voor?

Algemeen principe:

- Als de tekst ZO MOOI is dat je wou dat jij hem had geschreven: voorlezen
- Is de tekst best mooi, maar niet 'wauw': vertellend voorlezen of voorlezend vertellen
- Is de tekst maar gewoontjes: vertellen

Meertaal-lerende kinderen? Algemeen principe houdbaar?

Verbale taal

- ▣ In ons geval: meestal Nederlands
- ▣ In ons geval: geschreven taal: tekst! Hoera! Die is er al!
- ▣ Uitgeverijen als kwaliteitslabel

- ▣ VRAAG: HOE BRENG JE DEZE VERBALE TAAL?

Lees je voor? Vertel je? Lees je vertellend voor?

Algemeen principe:

- Als de tekst ZO MOOI is dat je wou dat jij hem had geschreven: voorlezen
- Is de tekst best mooi, maar niet 'wauw': vertellend voorlezen of voorlezend vertellen
- Is de tekst maar gewoontjes: vertellen

Meertaal-lerende kinderen? Algemeen principe houdbaar?

Meertaal-lerende kinderen...

- ▣ Principe vorige slide houdbaar?
- ▣ Afwegen: andere talen inzetten en dan blijft voorlezen houdbaar...
- ▣ Eerst in eigen taal voorlezen: dan blijft het houdbaar
- ▣ Onzeker? Vertellen of vertellend voorlezen
- ▣ INTERACTIEF VOORLEZEN!

Paraverbale

- ▣ Hoe kan je een prachtige tekst om zeep helpen?
- ▣ Door paraverbale taal niet in te zetten: geen volume, intonatie, toonhoogte, tempo, articulatie, stilte (VITTAS)

Non-verbale taal

- ▣ Mimiek
 - ▣ Lichaamshouding
 - ▣ Gebaren
-
- ▣ Prioritair of ondersteunend bij kamishibai, bij prenten?
 - Prenten zijn prioritair
 - Ondersteunend maar onontbeerlijk (de luisteraar switcht tussen prent en voorlezer)

Aan de slag! Verbale

- ▣ Bekijk met zijn tweeën aandachtig de tekst.
 - Voorlezen?
 - Vertellend voorlezen of voorlezend vertellen?
 - Vertellen?

 - Switch je bij bepaalde bladzijden? Waarom?

Aan de slag! Paraverbale (vittas)

- ▣ Lees om de beurten een blad.
 - Focus op **volume**: overdrijf! (elk twee bladen)
 - Focus op **intonatie**: overdrijf! (elk twee bladen)
 - Focus op **toonhoogte**: overdrijf! (elk twee bladen)
 - Focus op **tempo**: overdrijf! (elk twee bladen)
 - Focus op **articulatie**: overdrijf! (elk twee bladen)
 - Focus op **stilte**: overdrijf! (elk twee bladen)
- ▣ Duid in je verhaal (met post-its / potlood) belangrijke vittas aan.
- ▣ Lees het verhaal voor aan elkaar & geef feedback.

Aan de slag! Non-verbale

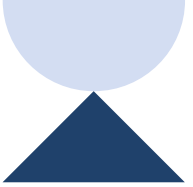
- ▣ Duo: lees het verhaal opnieuw voor met overdreven veel mimiek. Hoe komt dit op de ander over?
- ▣ Voeg overdreven lichaamshouding – gebaren toe. Hoe komt dit over op de ander?
- ▣ Overdrijving is zo erg nog niet : -)
- ▣ Zeker niet bij jonge kinderen
- ▣ Zeker niet bij kinderen die Nederlands leren

Aan de slag! Alle talen!

- ▣ Per vier
- ▣ Bereid een verhaal naar keuze voor en breng het voor je groepje. De groep geeft feedback over
 - Keuze voorlezen – vertellen – vertellend voorlezen
 - VITTAS
 - Mimiek, gebaren, lichaamshouding
 - Post-it tops / post-it tips

1

Voorlezen, vertellen, ... : wat en hoe?

2

Interactief voorlezen

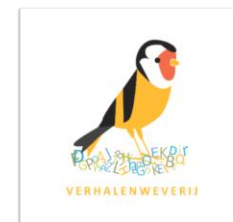
3

Goede vragen

Wat is interactief voorlezen?

- ▣ Voorlezen (of vertellen) in interactie
- ▣ VOOR
- ▣ TIJDENS
- ▣ NA

VOOR

- ▣ Kaft tonen: verwondering, nieuwsgierigheid opwekken
- ▣ Titel en auteur
- ▣ Wor(ld)knowledge activeren – uitbreiden die nodig is om het verhaal te begrijpen
- ▣ Vb. Held op sokken:
 - Wauw!
 - Titel en auteur
 - wat moeten kinderen al weten voor ze het verhaal begrijpen: qua taal én qua inhoud
- ▣ Voorspellen (= belangrijke luister- en leesstrategie)
- ▣ Luisterdoel

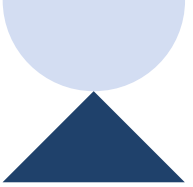
TIJDENS

- ▣ Tijd geven voor reacties
- ▣ Vragen stellen
 - Begripsvragen (is iedereen nog mee?)
 - Inhoudsvragen (zie volgend puntje)
- ▣ Denken modelleren:

NA

- ▣ Luisterdoel bereikt?
- ▣ Alles duidelijk?
- ▣ Reacties?
- ▣ Vervolgvragen

1

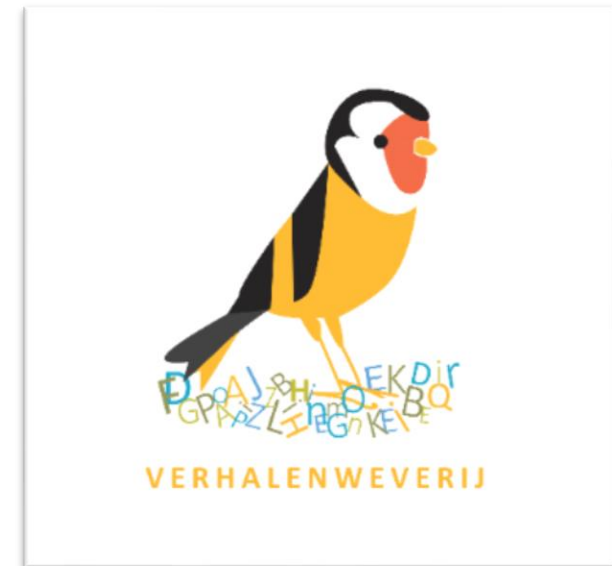
Voorlezen, vertellen, ... : wat en hoe?

2

Interactief voorlezen

3

Goede vragen

Opdracht 3: rangschik de vragen van 'makkelijk' naar 'moeilijk'

1. Waarom steekt het meisje haar boterham in de lucht?
2. Hoeveel ganzen staan er op de prent?
3. Is het meisje in gevaar? Waarom wel of niet?
4. Hoe zou het meisje zich voelen?
5. Duid het meisje op de prent aan.
6. Wie zou er bij het meisje zijn?
7. Waarom bijt de gans in de laars?
8. Waarom staat daar 'O nee'?
9. Wat zou jij doen, als jij het meisje was?
10. Welke kleur hebben de laarzen?
11. Teken iets extra op de tekening om het meisje te helpen.
12. Is het een goed idee dat het meisje haar boterham in de lucht steekt? Waarom wel/niet?

Opdracht 3: rangschik de vragen van 'makkelijk' naar 'moeilijk'

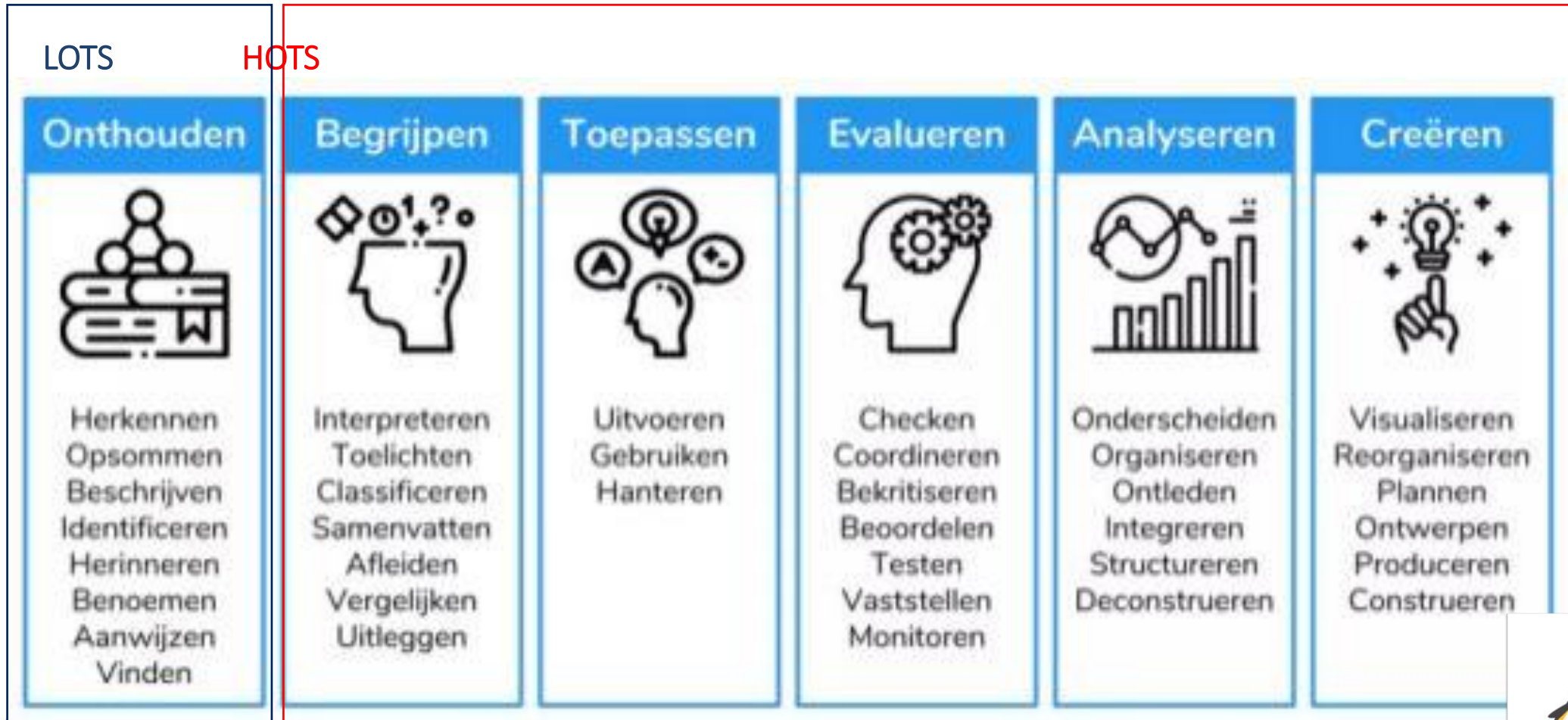
5. Duid het meisje op de prent aan
 2. Hoeveel ganzen staan er op de prent
 10. Welke kleur hebben de laarzen
- JE ZIET HET ANTWOORD OP DE TEKENING.**

LAGERE ORDE DENKVRAGEN

1. Waarom steekt het meisje haar boterham in de lucht?
3. Is het meisje in gevaar? Waarom wel / net?
4. Hoe zou het meisje zich voelen?
6. Wie zou er bij het meisje zijn?
7. Waarom bijt die gans in de laars?
8. Waarom staat daar 'o nee'?
9. Wat zou jij doen, als je het meisje was?
11. Teken iets extra's om het meisje te helpen.
12. Is het een goed idee dat ze haar boterham in de lucht steekt?

JE ZIET HET ANTWOORD NIET OP DE TEKENING HOGERE ORDE DENKVRAGEN

High order – low order thinking skills

LOTS

- 5. Duid het meisje op de prent aan.
- 2. Hoeveel ganzen staan er op de prent?
- 10. Welke kleur hebben de laarzen?

Je kan dit oplossen met je zintuigen.

HOTS

Begrijpen	Toepassen	Evaluëren	Analyseren	Creëren
				
Interpreteren Toelichten Classificeren Samenvatten Afliden Vergelijken Uitleggen	Uitvoeren Gebruiken Hanteren	Checken Coördineren Bekritisieren Beoordelen Testen Vaststellen Monitoren	Onderscheiden Organiseren Ontleden Integreren Structureren Deconstrueren	Visualiseren Reorganiseren Plannen Ontwerpen Produceren Construeren

1. Waarom steekt het meisje haar boterham in de lucht?
3. Is het meisje in gevaar? Waarom wel / net?
4. Hoe zou het meisje zich voelen?
6. Wie zou er bij het meisje zijn?
7. Waarom bijt die gans in de laars?
8. Waarom staat daar 'o nee'?
9. Wat zou jij doen, als je het meisje was?
11. Teken iets extra's om het meisje te helpen.
12. Is het een goed idee dat ze haar boterham in de lucht steekt?

Je kunt niet louter een beroep doen op je zintuigen.

Welke vragen horen bij welke categorie?

- 1. Waarom steekt het meisje haar boterham in de lucht?
- 4. Hoe zou het meisje zich voelen?
- 6. Wie zou er bij het meisje zijn?
- 7. Waarom bijt de gans in de laars?
- 8. Waarom staat daar 'O nee'?

Toepassen

Uitvoeren
Gebruiken
Hanteren

Creëren

Visualiseren
Reorganiseren
Plannen
Ontwerpen
Produceren
Construeren

- 9. Wat zou jij doen als jij het meisje was?
- 11. Teken iets extra op de tekening om het meisje te helpen.

Analyseren

Onderscheiden
Organiseren
Ontleden
Integreren
Structureren
Deconstrueren

Evalueren

Checken
Coördineren
Bekritisieren
Beoordelen
Testen
Vaststellen
Monitoren

- 3. Is het meisje in gevaar? Waarom wel of niet?
- 12. Is het een goed idee dat het meisje haar boterham in de lucht steekt? Waarom wel/niet?

Andere weergave

Onthouden: het herkennen en onthouden van feiten, termen, basale concepten of antwoorden op vragen zonder het precies te begrijpen.

Begrip: het laten zien van begrip van feiten en ideeën, door te organiseren, te vergelijken of uitleg te geven.

Toepassing: het gebruiken van kennis om dit toe te passen in nieuwe situaties.

Analyse: het verder kunnen kijken dan wat je weet, feiten en de onderlinge relatie analyseren en hier bewijzen bij zoeken.

Evaluatie: op basis van kennis een mening vormen, waarbij je verschillende meningen en argumenten tegen elkaar kunt afwegen.

Creëren: vanuit de kennis die je hebt kun je nieuwe systemen en patronen bedenken. In de nieuwste versie is dit veranderd in 'creëren'.

